

# REFERAT Klima- og Miljøudvalget (2022-2025) d. 04-10-2023

|                      |                                                                                         |
|----------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Mødedato</b>      | Onsdag d. 04. oktober 2023 kl. 15:00                                                    |
| <b>Mødested</b>      | Mødelokale 029, Parterre, Slagelse Rådhus                                               |
| <b>Mødedeltagere</b> | Jørgen Grüner, Anne Bjergvang, Poul Bek-Pedersen, Thomas Vesth, Anders Koefoed (Fravær) |

## Indholdsfortegnelse

|                                                                                   |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------|----|
| Godkendelse af dagsorden (B).....                                                 | 3  |
| Klima- og Miljøudvalgets mødekalender 2024 (B).....                               | 4  |
| Planlægning af mødeaktivitet 2024 (B).....                                        | 6  |
| Ny dato for Klima- og Miljøudvalgets møde november 2023 (B).....                  | 10 |
| Etablering af fjernvarme i Skælskør (B).....                                      | 12 |
| Forslag til regulativ for Tørremøllerenden før offentlig høring (B).....          | 15 |
| Kystbeskyttelse ved Bisserup – høring af ny Vedtægt for Bisserup Digelag (B)..... | 18 |
| Politik for miljøregulering af virksomheder og landbrug (D).....                  | 21 |
| Orientering om Tude Å Projektet (O).....                                          | 24 |
| Skovsø bassinet (O).....                                                          | 27 |
| Klima-lavbundsindsats (O).....                                                    | 29 |
| Gensidig orientering (O).....                                                     | 32 |
| Input til kommende møder (B).....                                                 | 33 |
| Godkendelse af referat (B).....                                                   | 34 |
| Udlægning af områder ift. varmforsyning (B).....                                  | 35 |

## **Punkt 1: Godkendelse af dagsorden (B)**

### **Beslutning**

At 1: Godkendt.

Punkt 15 blev flyttet op og behandlet efter punkt 5.

### **Sagsfremstilling**

### **Kompetence**

Klima- og Miljøudvalget.

### **Beslutningstema**

Klima- og Miljøudvalget skal godkende dagsordenen.

### **Indstilling**

Direktøren for Erhverv, Ejendomme og Teknik indstiller,

1. at Klima- og Miljøudvalget godkender dagsorden.

## **Punkt 2: Klima- og Miljøudvalgets mødekalender 2024 (B)**

23-011910

### **Beslutning**

At 1: Klima- og Miljøudvalget godkendte mødekalender 2024 med mødedatoer som besluttet af Byrådet.

Klima- og Miljøudvalget besluttede, at møderne afholdes fra kl. 15.00 - 18.00.

### **Sagsfremstilling**

### **Kompetence**

Klima- og Miljøudvalget.

### **Beslutningstema**

Klima- og Miljøudvalget skal træffe beslutning om egne møder i 2024.

### **Indstilling**

Direktør for Erhverv-, Ejendomme- og Teknik indstiller,

**1. at** Klima- og Miljøudvalget beslutter politisk mødekalender for udvalgets ordinære møder i 2024.

### **Sagens indhold**

Byrådet vedtog den 25. september 2023 den overordnede mødekalender for 2024.

Jævnfør Styrelseslovens § 20 skal fagudvalgene for hvert regnskabsår beslutte, hvornår udvalget skal mødes, og hvor møderne skal holdes. De enkelte fagudvalg skal derfor beslutte fagudvalgets mødekalender endeligt for 2024.

Fagudvalget kan med afsæt i den vedtagne politiske mødekalender for 2024, beslutte mødedato, tidspunkt, længde, og hvor møderne skal holdes.

Administrationen anbefaler, at Klima- og Miljøudvalget fastholder at have ordinære møder som i 2023, dvs. fra kl. 15.00-18.00 på datoerne angivet i den politiske mødekalender 2024 (bilag 1). Skulle der være behov for at afvige fra den besluttede mødestruktur, anbefales det, at møderne rykkes tættere på Økonomiudvalgets møde af hensyn til flow for tværgående sager.

Administrationen anbefaler ligeledes, at møder som udgangspunkt holdes, hvor det er muligt at gennemføre mødet både med hensyn til forplejning, mødefaciliteter og det tekniske udstyr der skal være til rådighed.

### **Retligt grundlag**

Styrelseslovens §20 der fastslår, at stående udvalg for hvert regnskabsår træffer beslutning om, når og hvor udvalgets møder skal afholdes.

## **Handlemuligheder**

Ingen bemærkninger.

## **Vurdering**

Ingen bemærkninger.

## **Økonomiske og personalemæssige konsekvenser**

Ingen bemærkninger.

## **Tværgående konsekvenser**

Ingen bemærkninger.

## **Sagens videre forløb**

Ingen bemærkninger.

## **Bilag**

bilag 1 - overblik over politiske møder.pdf

## Punkt 3: Planlægning af mødeaktivitet 2024 (B)

23-011910

### Beslutning

At 1: Udvalget godkendte, at der afholdes temadrøftelser i udvalget fast hver 3. måned.

At 2: Det blev besluttet at deltage i:

- KL's Klima- og Miljøtopmøde hvert år
- Naturfolkemødet i 2025
- Ekskursion i 2024 med fokus på kystsikring og besøg på rensningsanlæg. Ekskursionen er en Sjællandstur.

Udvalget har opmærksomhed på videndeling efter deltagelse i konferencer.

At 3: Henvises til At 2.

### Sagsfremstilling

### Kompetence

Klima- og Miljøudvalget.

### Beslutningstema

Klima- og Miljøudvalget skal beslutte rammerne for udvalgets tema- og dialogmøder i 2024 samt oplægget til udvalgets konference-deltagelse og studieture i 2024.

### Indstilling

Direktøren for Erhverv, Ejendomme og Teknik indstiller,

- 1. at** Klima- og Miljøudvalget beslutter mødestruktur og rammer for tema- og dialogmøder i 2024
- 2. at** Klima- og Miljøudvalget beslutter, hvilke konferencer de ønsker at prioritere deltagelse i - i 2024.
- 3. at** Klima- og Miljøudvalget beslutter eventuel prioritering af udvalgets midler til afholdelse af en studietur.

### Sagens indhold

På udvalgsmødet den 31. maj 2023 blev ønsker til tema- og dialogmøder samt deltagelse i konferencer og planlægning af eventuel studietur drøftet. På baggrund af udvalgets drøftelser har administrationen udarbejdet oplæg til rammer for tema- og dialogmøder i 2024. Den foreslåede politiske mødekalender for 2024 behandles i anden sag på dagsordenen.

Omkostninger til konferencer, studietur, forplejning mm. afholdes af udvalgets eget budget. Hertil indgår forplejning til udvalgsmøder, dialogmøder og temamøder.

Klima- og Miljøudvalgets budget er:

| Budget 2023 | Overført fra 2022 | Korrigeret budget 2023 | Budget 2024 |
|-------------|-------------------|------------------------|-------------|
| 87.800      | 66.501            | 154.301                | 87.800      |

Udvalget kan selv disponere over de afsatte midler. Anvender udvalget ikke alle midlerne i 2024, kan midlerne overføres til 2025. Udvalget har således mulighed for at spare op til mere omkostningstunge aktiviteter i 2025, hvis udvalget ønsker dette.

#### Temamøder og dialogmøder:

Der lægges op til at afholde temadrøftelserne i udvalget fast hver 3. måned.

Temamøderne kan enten lægges på samme dag som udvalgsmøderne, eller de kan lægges på andre datoer, afhængigt af udvalgets ønsker.

Har udvalget ikke allerede ønsker til emner for temadrøftelserne, besluttet disse løbende af udvalget i god tid inden temadrøftelsen.

På samme måde kan udvalget allerede nu komme med ønsker til dialogmøder. Det er også muligt at komme med sådanne ønsker senere.

Gennemsnitligt er der i 2022 brugt ca. 600 kr. til forplejning pr. møde inkl. dialogmøder og temamøder.

#### Ekskursioner:

Generelt kan der laves ekskursioner, hvor udvalget besøger egne lokationer, virksomheder og forsyningsselskab.

Nedenstående liste er inspiration til projekter uden for kommunen:

#### **Natur og vandløb**

1. Vordingborg Kommune: Knudshoved Odde. Et helt enestående naturgenopretningsprojekt. Det var dette projekt, der vandt prisen i "Vildeste Kommune". <https://www.vordingborg.dk/borger/miljo-og-natur/natur/life-clima-bombina-2019-2023/>
2. Holbæk Kommune/Naturstyrelsen: Tempelkrogen. Stort vådområdeprojekt, der inkluderer vandløb. Lidt hen ad "Tude Ådal". [https://naturstyrelsen.dk/naturbeskyttelse/naturprojekter/tempelkrog\\_syd/](https://naturstyrelsen.dk/naturbeskyttelse/naturprojekter/tempelkrog_syd/)
3. Næstved Kommune: Syvhøje. Nyt stort vådområde <https://via.ritzau.dk/pressemeddelelse/172-ha-nyt-vadomrade-skal-aflaste-karrebaek-fjord?publisherId=13559609&releaseId=13610082>
4. Mols bjerge kan kombineres det med projekter omkring Randers eller Århus. [Mols Bjerge \(naturstyrelsen.dk\)](#) eks. Vorup enge [Vorup Enge \( randers.dk\)](#) eller Geding-Kasted mose + Egåen [kastedmose.dk/kasted\\_mose/](https://kastedmose.dk/kasted_mose/) [Geding – Kasted Mose \(aarhus.dk\)](#) Kastbjerg Ådal, projektet indeholder både vandløb og "tør" natur. [Kastbjerg Ådal \(naturstyrelsen.dk\)](#)
5. Kragelund mose kan kombineres med en af de andre eller et af de mange vandløbsprojekter Vejen kommune har udført i bla. Vejen og Holsted Åer [Genopretning af Kragelund Mose - : \(naturfonden.dk\)](#) [Realiseringer, gennemførte - Vejen Kommune](#)

#### **Kystbeskyttelse**

1. Næstved Kommune gennemført et rimelig stort kystbeskyttelsesanlæg på Enø. Det indeholder alt, som f.eks. Natura 2000, §3, havnearealer, badestrand, boliger, sommerhuse, bidragsfordeling, diger og erosionsbeskyttelse mm.
2. Roskilde kommune kystbeskyttelse ved havnen til inspiration ift. Skælskør
3. Lemvig, stort kystbeskyttelsesanlæg

#### **Bæredygtighed**

1. Sønderborg Kommune er på forkant, når det handler om klima i kombinationen mellem erhvervsliv, kommune og uddannelser i ProjektZero. Har kørt siden midt-nullerne og går efter at være co2 neutrale allerede i 2029.
2. Middelfart Kommune er på forkant ift. klimaområdet.

## **Miljø**

1. Besøg på et renseanlæg eller virksomhed

### **Konferencer**

#### **- KL's Klima og Miljøtopmøde**

Konferencen afholdes den 11.-12. april 2024 i København. Konferencen afholdes hvert år i en ny kommune, der danner rammen om de 600-800 kommunalpolitikere i teknik-, miljø- og embedsmænd. Her bydes op til politisk dialog, debat, videndeling og inspiration – ikke mindst på de mange udflugter, der er en fast del af konferencens program.

#### **- Naturmøde**

Afholdes d. 23. til 25. maj 2024 i Hirtshals. Her mødes borgere, beslutningstagere m.fl. som har interesse i naturen. På mødet er der faglige indlæg, der udveksles holdninger og debatteres blandt interesserede, fagfolk, interesseorganisationer og politikere.

#### **- Folkemødet- som er en tilbagevendende begivenhed**

Afholdes 13. - 15. juni 2024.

#### **- Klimafolkemøde**

På klimafolkemødet – som ligeledes er tilbagevendende begivenhed – afholdes normalt over 3 dage ultimo august / primo september i Middelfart. Her mødes borgere, beslutningstagere, brancher og organisationer med fokus på at sætte klimaudfordringen på dagsorden og skabe klimahandling sammen.

## **Retligt grundlag**

Den kommunale styrelseslov.

## **Handlemuligheder**

Erhvervs-, Beskæftigelses- og Uddannelsesudvalget skal vælge hvordan de vil disponere i forhold til tema- og dialogmøder, konferencedeltagelse, og eventuelle studieture i 2024.

## **Vurdering**

Ingen bemærkninger.

## **Økonomiske og personalemæssige konsekvenser**

Ingen bemærkninger.

## **Tværgående konsekvenser**



Ingen bemærkninger.

## **Sagens videre forløb**

Ingen bemærkninger.

## **Punkt 4: Ny dato for Klima- og Miljøudvalgets møde november 2023 (B)**

23-018999

### **Beslutning**

At 1: Godkendt.

Det blev besluttet, at udvalgets møde i november afholdes tirsdag d. 14. november 2023 kl. 15.30 - 18.30.

### **Sagsfremstilling**

### **Kompetence**

Klima- og Miljøudvalget.

### **Beslutningstema**

Klima- og Miljøudvalget skal beslutte ny dato for udvalgets møde i november måned 2023.

### **Indstilling**

Formanden for Klima- og Miljøudvalget indstiller,

**1. at** Klima- og Miljøudvalget beslutter ny dato for Klima- og Miljøudvalgets møde i november måned.

### **Sagens indhold**

Bestyrelserne i NK- Forsyning og SK Forsyning har igangsat et forløb, som skal resultere i formuleringen af en strategi for forsyningerne ” Strategi 2030”. Der er i den anledning etableret en koordinationsgruppe bestående af de administrerende direktører fra hhv. NK-Forsyning og SK Forsyning, de tekniske direktører samt centercheferne for hhv. Teknik, Plan og Erhverv (Næstved) og Teknik og Miljø (Slagelse) fra de 2 kommuner.

I efteråret 2023 gennemføres en række seminarer for forsyningernes bestyrelser. Seminarne har til formål at opbygge en fælles viden og indsigt, forud for strategiformuleringen.

Til disse seminarer er byrådenes medlemmer inviteret med, og det vurderes yderst relevant at medlemmer fra Klima- og Miljøudvalget deltager.

Det ene seminar er planlagt d. 8. november 2023 15.00 - 21.00 (i Næstved), hvor dagsorden er: 'Forsyningernes udgangspunkt - verden som den ser ud i dag'.

Det foreslås, at Klima- og Miljøudvalgets møde, der var planlagt til onsdag d. 8. november 2023 i stedet afholdes tirsdag d. 14. november 2023 kl. 16-19.

### **Retligt grundlag**

Den kommunale Styrelseslov.

## **Handlemuligheder**

Klima- og Miljøudvalget kan beslutte ny dato for Klima- og Miljøudvalget i november 2023.

## **Vurdering**

Ingen bemærkninger.

## **Økonomiske og personalemæssige konsekvenser**

Ingen bemærkninger.

## **Tværgående konsekvenser**

Ingen bemærkninger.

## **Sagens videre forløb**

Ingen bemærkninger.

## Punkt 5: Etablering af fjernvarme i Skælskør (B)

23-015080

### Beslutning

Konsulent Ruth Trummer deltog under punktets oplysning.

At 1: Godkendt.

For forslaget stemte 3: (A), (B) og (F).

Imod forslaget stemte 1: (I).

Thomas Vesth (I) benyttede sig af sin standsningsret og begærede sagen i Byrådet.

### Sagsfremstilling

### Kompetence

Klima- og Miljøudvalget.

### Beslutningstema

Klima- og Miljøudvalget kan beslutte en betinget godkendelse for etablering af et fjernvarmeanlæg i Skælskør og udbygning af et fjernvarmenet i det centrale Skælskør i 2024 og 2025 (etape 1). Godkendelsen vil være betinget af, at SK Varme A/S kan opnå tilskud fra fjernvarmepuljen.

### Indstilling

Chefen for Center for Teknik, Plan og Erhverv indstiller,

1. **at** Klima- og Miljøudvalget principgodkender etablering af et fjernvarmeanlæg i Skælskør og udbygning af fjernvarme i det centrale Skælskør i 2024 og 2025 (etape 1)

Sagens indhold

Sagen udspringer af byrådets beslutning fra den 28. november 2022 (punkt 8) hvor det blev besluttet at muligheden for fjernvarme i Skælskør skulle undersøges. Det betyder at borgeren ikke kan søge om støtte fra varmepumpe puljen.

Skælskør er den største naturgasforsynede by i Slagelse Kommune.

SK Varme A/S (SK) har i maj 2023 fremsendt det første af i alt 3 projektforslag for fjernvarmeforsyning af Skælskør. Projektforslaget (bilag 1) skal realiseres i 2024 og 2025 og omfatter etablering af et halmfyret fjernvarmeanlæg og et fjernvarmenet i det centrale Skælskør.

I de efterfølgende projektforslag skal der etableres en varmepumpe, og fjernvarmenettet skal udvides til først det østlige Skælskør (2026) og derefter det vestlige Skælskør (2027). Områderne fremgår af bilag 2.

Nærværende projektforslag omfatter etablering af et 6 MW halmfyret fjernvarmeanlæg og en 10 MW elkedel til spids-og reservelast. Desuden skal selve fjernvarmenettet etableres. Det vil forsyne ca. 1065 bygninger i det centrale Skælskør. Investeringsprisen for anlæg og fjernvarmenet er estimeret til ca. 155 mio. kr.

Projektet er betinget af, at der kan opnås tilskud fra fjernvarme puljen. Hvis projektet ikke opnår tilskud, kan det ikke gennemføres, fordi det vil blive for dyrt.

Når et projektforslag skal godkendes i henhold til varmemforsyningsloven, sammenlignes projektet med andre mulige scenarier. I det konkrete område er det valgt, at etablering af fjernvarmen sammenlignes med et scenarie, hvor alle husejerne etablerer individuelle varmepumper. Projektforslaget forudsætter en starttilslutning på 70 %. Samfundsøkonomisk er det 21,9 mio. kr. billigere at etablere projektet, end hvis alle forbrugere skulle få luft-til-vand varmepumper.

Projektforslaget har været sendt i høring hos både gasselskabet Evida og Cerius, som er det relevante netselskab. Evida oplyser, at de ingen bemærkninger har. Cerius bemærker, at tilslutningen af elkedlen vil blive ca. 7 mio. kr. dyrere end antaget i projektforslaget. Administrationen vurderer dog, at samfundsøkonomien er tilstrækkeligt robust, til at det stadig er fordelagtigt.

#### Retligt grundlag

Kommunalbestyrelsen er myndighed ift. varmemforsyningsloven, *Bekendtgørelsen om godkendelse af projekter for kollektive varmemforsyningsanlæg*, når områdefrænsninger mellem gas og fjernvarme skal ændres.

Da projektforslaget er modtaget den 12. maj 2023, skal den behandles ift. BEK no. 818 af 4. maj 2021.

## Handlemuligheder

Klima – og Miljøudvalget har følgende handlemuligheder:

1. Udvalget kan, på foreliggende informationsgrundlag, principgodkende projektforslaget, under forudsætning af, at projektet kan opnå tilskud fra fjernvarmepuljen.
1. Udvalget kan bede om enten yderligere oplysninger til projektforslaget eller alternative forslag.

#### Vurdering

Administrationen anbefaler, at udvalget godkender projektforslaget, under forudsætning af at projektet kan opnå støtte fra fjernvarmepuljen.

Administrationen har haft en række overvejelser ift. anvendelsen af halm til varmeproduktion i Skælskør. På den ene side skal anlægget kun anvende en begrænset mængde halm, ca. 7.000 tons halm. På den anden side arbejdes der i andre kommuner også på fjernvarmeanlæg på halm. Samtidigt er der flere store projekter på tegnebrættet, hvor halm også skal anvendes til produktion af biogas og biobrændstoffer, hvilket betyder, at efterspørgslen på halm vil stige. Det har ikke været muligt at få overblik over hverken nationale prioriteringer af halm anvendelse (ift. produktion af biobrændstoffer vs. produktion af varme), eller at få overblik over den lokale tilgængelige halmressource, hvis man tager i betragtning, at en del af den tilgængelige halm allerede anvendes i eksisterende anlæg.

Så selv om administrationen vurderer, at anvendelse af halm på sigt kan blive en ressourceudfordring og dermed prisudfordring, ser SK etablering af en halmkedel i 1 etape som eneste relevante valg.

SK oplyser, at halmkedlen kan omstilles til træflis, hvis der opstår mangel på halm. Desuden vil der i forbindelse med etape 2 etableres en varmepumpe. Dermed vil det blive muligt at skifte mellem produktionsenheder og dermed reagere på svingende markedssituationer ift. halm og el.

SK har over for administrationen oplyst, at projektet er forberedt til at modtage overskudsvarme fra Harboe Bryggeri, men der ikke er igangsat en dialog herom. I fremtiden kan den varmepumpe der etableres ifm. etape 2, have gavn af, at blive direkte tilsluttet en vindmølle i nærheden af anlægget. Det ville betyde, at SK ikke skal betale transmissionsgebyr på strømmen, som dermed vil være billigere end den el, som kan købes på nettet. Det scenarie skal undersøges i forbindelse med vindmølleplan.

#### Økonomiske og personalemæssige konsekvenser

Projektforslaget har ingen betydning for kommunens økonomi. Men for privatpersoner vurderer projektforslaget, at varmeprisen for fjernvarme for et standardhus vil blive omkring 13.000 kr. (inkl. moms) årligt. Dertil kommer selve fjernvarmeunit og tilslutningsbidrag. Skal samme hus opvarmes med en varmepumpe som holder ca. 16 år til en pris på ca. 145.000 og en forventet varmeudgift på 17.000 kr.

## **Tværgående konsekvenser**

Etablering af CO<sub>2</sub> -neutral fjernvarme i Skælskør vil reducere kommunens CO<sub>2</sub> udledning med 4.000 tons årligt.

Sagens videre forløb

Efter at der er truffet politisk principbeslutningen om projektet, kan SK søge om støtte fra fjernvarmepuljen. Høringsparterere informeres om principbeslutningen.

Som opfølgning på de fjernvarmebreve, som kommunen i december 2022 har sendt til borgerne i Skælskør, informeres borgerne i et nyt brev om, at der kommer fjernvarme til Skælskør. I brevet informeres borgerne også om, at de ikke har mulighed for at opnå støtte fra varmepumpe puljen.

Hvis projektet opnår støtte fra fjernvarmepuljen, skal SK efterfølgende sende tilsagnet til Slagelse Kommune, som på den baggrund udarbejder en endelige afgørelse.

## **Bilag**

Bilag 1\_ Projektforslag for fjernvarme i Skælskør-2024-25

Bilag 2\_Etapeplan for etablering af fjernvarme forsyningen Skælskør

## Punkt 6: Forslag til regulativ for Tørremøllerenden før offentlig høring (B)

17-049704K

### Beslutning

At 1: Godkendt.

### Sagsfremstilling

### Kompetence

Klima- og Miljøudvalget.

### Beslutningstema

Klima- og Miljøudvalget godkender forslag til regulativ for Tørremøllerenden, som efterfølgende sendes i 8 ugers offentlig høring.

### Indstilling

Chefen for Center for Teknik, Plan og Erhverv indstiller,

**1. at** Klima- og Miljøudvalget beslutter at godkende forslag til regulativ for Tørremøllerenden, som efterfølgende sendes i 8 ugers offentlig høring.

### Sagens indhold

Slagelse Kommune er i gang med en revision af regulativerne for de offentlige vandløb.

Der foretages 5-7 årlige regulativrevisioner i henhold rækkefølgeplanen som er vedlagt (bilag 1).

Et regulativ kan ses som en "serviceaftale" mellem kommunen og lodsejerne, som er afhængige af det offentlige vandløbs afvandingsevne. Regulativet beskriver vandløbets evne til at føre vand, og indeholder bestemmelser for vandløbets vedligeholdelse og regler for brugen af vandløbet (som f.eks. sejlads) og brinkernes vedligeholdelse. Vedligeholdelsesbestemmelserne skal samtidig tage hensyn til de lovbestemte miljømæssige krav til vandløbskvaliteten.

Forslag til regulativ for Tørremøllerenden 2023 er vedlagt (bilag 2).

Forud for udarbejdelsen af regulativforslaget har der været afholdt lodsejermøde, som gav mulighed for en generel drøftelse af vandløbet og input til regulativets indhold.

Tørremøllerenden er ikke målsat i statens vandområdeplaner, og der er derfor ikke et krav om, at vandløbet skal være i god økologisk tilstand. Vedligeholdelsesbestemmelserne i regulativet er udformet, så de tager størst muligt hensyn til miljøforholdene i vandløbet, samtidig med at afvandingsevnen ikke forringes væsentligt.

### Ændringer

Regulativforslaget erstatter "Regulativ for Tørremøllerenden, Skælskør Kommune, Kommunevandløb nr. 13, 1996" (bilag 3).

I forhold til det gældende regulativ er der i forbindelse med regulativrevisionen foretaget følgende ændringer:

- Justering i vandløbets stationering og topografiske opland.
- Mange af regulativets bestemmelser har fået ændret ordlyd, uden væsentlig indholdsmæssig ændring.

- Slagelse Kommune overtager vedligeholdelsespligten fra Holsteinborg Gods på strækningen st. 1190-1612, og er dermed ansvarlig for vedligeholdelsen af hele det offentlige vandløb. I praksis har det foregået sådan i mange år, da det er kommunen, der er ansvarlige og udfører vedligeholdelsen af de offentlige vandløb.
- Vandløbsmyndigheden kontrollerer vandløbets skikkelse hvert 5. år i stedet for hvert år, da der erfaringsmæssigt ikke er behov for oftere opmåling af vandløbet.
- I forbindelse med 1. grødeskæring bliver der ikke grødeskåret på de sidste 20 meter ved udløbet i Holsteinborg Nor, for at tage hensyn til evt. ynglende fugle.

I regulativets redegørelse er ovenstående ændringer nærmere beskrevet, og der er foretaget en hydraulisk analyse (bilag 4) af de ændringer, som kunne give anledning til ændringer i afvandingsevnen.

Da vandløbsregulativer er omfattet af Miljøvurderingslovens § 10 krav om miljøvurdering er der udarbejdet en Miljøvurderingsscreening (bilag 5) af regulativet.

Fordi Tørremøllerenden løber ud i Natura 2000-område nr. 162 ”Skælskør Fjord og havet og kysten mellem Agersø og Glænø”, er der foretaget en Natura 2000-væsentlighedsvurdering af regulativet (bilag 6), som også indeholder en vurdering af konsekvenser for bilag IV-arter.

## Retligt grundlag

Vandløbslovens § 12, samt bekendtgørelse nr. 919 af 27. juni 2016 om regulativer for offentlige vandløb.  
Miljøvurderingslovens §10 om screeningsafgørelse af behov for miljøvurdering.  
Habitatbekendtgørelsens § 6 om Natura 2000-væsentlighedsvurdering.

## Handlemuligheder

Klima- og Miljøudvalget har følgende handlemuligheder:

1. At godkende forslag til regulativ for Tørremøllerenden, som efterfølgende sendes i 8 ugers offentlig høring
2. At komme med forslag til ændringer af forslag til Regulativ for Tørremøllerenden
3. At sende forslaget i foregående høring hos Slagelse Kommunes vandsynsråd inden den offentlige høring.

## Vurdering

Administrationen vurderer, at forslaget i sin nuværende form kan sendes i 8 ugers offentlig høring. Vandsynsrådet har tidligere være inddraget i udarbejdelsen af principperne for regulativrevisionen for både målsatte og ikke-målsatte vandløb, og det er derfor ikke nødvendigt at høre rådet yderligere inden den offentlige høring.

## Økonomiske og personalemæssige konsekvenser

Ingen bemærkninger.

## Tværgående konsekvenser

Ingen bemærkninger.



## **Sagens videre forløb**

Forslag til regulativ med tilhørende bilag sendes i 8 ugers offentlig høring. I den forbindelse bliver lodsejerne også hørt, og regulativforslaget bliver fremlagt for Slagelse Kommunes vandsynsråd. Eventuelle bemærkninger og indsigelser behandles, og der udarbejdes et endeligt regulativ. Herefter vil det endelige regulativ blive fremlagt for Klima- og Miljøudvalget til endelig vedtagelse. Regulativet offentliggøres med 4 ugers klagefrist. Regulativet træder derefter i kraft, hvis det ikke er blevet påklaget.

## **Bilag**

Bilag 1 Rækkefølgeplan regulativrevision

Bilag 2 Forslag Tørremøllerenden regulativ 2023

Bilag 3 Tørremøllerenden Regulativ 1996

Bilag 4 Hydraulisk analyse Tørremøllerenden 2023

Bilag 5 Miljøvurderingsscreening - Tørremøllerenden 2023

Bilag 6 Natura 2000-væsentlighedsvurdering og bilag IV - Tørremøllerenden

# **Punkt 7: Kystbeskyttelse ved Bisserup – høring af ny Vedtægt for Bisserup Digelag (B)**

23-006762

## **Beslutning**

At 1-2: Godkendt.

## **Sagsfremstilling**

## **Kompetence**

Klima- og Miljøudvalget.

## **Beslutningstema**

Klima- og Miljøudvalget skal beslutte, om udkast til revideret Vedtægt for Bisserup Digelag kan sendes i høring hos lagets medlemmer.

## **Indstilling**

Centerchefen for Teknik, Plan og Erhverv indstiller,

- 1. at** Klima- og Miljøudvalget beslutter, at udkast til revideret Vedtægt for Bisserup Digelag sendes i høring hos lagets medlemmer.
- 2. at** Klima- og Miljøudvalget beslutter, at sagen kun forelægges udvalget efter høring, hvis der indkommer væsentlige indsigelser.

## **Sagens indhold**

Digelaget for Bisserup blev stiftet i 1998 i forbindelse med diget ved Bisserup blev anlagt. Vedtægt for Bisserup Digelag anno 1998 er vedlagt, Bilag 1.

Vedtægten har til formål at fungere som retningslinjer for digelagets virke. Det er eksempelvis hvordan bestyrelsen skal sammensættes, hvordan der indkaldes til generalforsamling og beskrivelse af opgaver som f.eks. at vedligeholde diget.

Diget er 1.800 meter langt og beskytter ca. 120 ejendomme mod stormflod.

Bestyrelsen for Bisserup Digelag har henvendt sig til Slagelse Kommune med et ønske om at få opdateret digelagets vedtægt, så den er mere nutidig og anvendelig for bestyrelsens arbejde.

Bestyrelsen har ønsket at få vedtægten revideret da det ikke længere er hjemmehørende i Korsør retskreds eller henhører under Vestsjællands Amtråds tilsyn.

Digelaget har desuden et ønske om, udover at vedligeholde diget, også at kunne foretage indsatser mod kysterosion, hvis det er muligt.

Der er sket omfattende ændringer til vedtægten, som vist i Bilag 2. Følgende er en liste over de væsentligste ændringer til vedtægten:

- I vedtægten er tilføjet § 1, stk. 3 og § 4, stk. 2 så digelaget har mulighed for at afsøge muligheder for kysterosion
- Principper for partsfordelingen er nu beskrevet i vedtægtens § 6, stk. 5.
- En mere detaljeret partsfordeling på ejendomsniveau (Bilag 4) er nu vedlagt selve vedtægten, så eventuelle ændringer i ejendommens status ikke medfører en ny høring
- Lovgrundlaget er opdateret og formuleret så det ikke bliver forældet
- Digelaget har hjemsted i Slagelse Kommune
- Vedtægten findes nu i en digital udgave og er webtilgængelig
- Der er foretaget generelle revideringer og sproglige rettelser i teksten
- Nyt kortbilag med digets placering og afgrænsning af området, der bliver beskyttet

Udkast til revideret Vedtægt for Bisserup Digelag fremgår af Bilag 3 samt Bilag 4, som omfatter den vedlagte partsfordeling.

## Retligt grundlag

Kystbeskyttelsesloven LBK nr 705 af 29/05/2020.

## Handlemuligheder

Klima- og Miljøudvalget har følgende handlemuligheder:

- A. Udvalget kan beslutte, at sende udkast til revideret Vedtægt for Bisserup Digelag i høring hos digelagets medlemmer.
- B. Udvalget kan beslutte at komme med ændringer til udkast til revideret Vedtægt for Bisserup Digelag inden høring hos digelagets medlemmer.
- C. At sagen fremlægges udvalget uagtet indkomne høringssvar.

## Vurdering

En del af tilretningerne er en opdatering af ny lovgivning og sproglige rettelser til vedtægten.

Vedtægtens formål er ændret så digelaget også kan afsøge mulighed for eventuelle løsninger mod kysterosion.

Ejendomme, der er omfattet af Bisserup Digelag, har gennem tiden ændret status fra f.eks. bolig til sommerhus og omvendt. De overordnede principper for partsfordelingen er nu beskrevet i selve vedtægten og en detaljeret partsfordeling er vedlagt som bilag til vedtægten. Det betyder, at når en ejendom ændrer status er det ikke længere en vedtægtsændring og der vil derfor ikke fremadrettet være krav om høring og ny afgørelse om vedtægtsændringer.

Det er administrationens vurdering at rettelserne er fornuftige og de vil fremadrettet gøre det nemmere for digelagets bestyrelse at administrere efter vedtægten.

## Økonomiske og personalemæssige konsekvenser

Ingen bemærkninger.

## Tværgående konsekvenser

Ingen bemærkninger.

## **Sagens videre forløb**

Udkast til revideret Vedtægt for Bisserup Digelag sendes i 4 ugers høring hos lagets medlemmer. I forbindelse med høringen afholder administrationen et møde, hvor ændringerne bliver fremlagt for lagets medlemmer.

Vedtægten fremlægges udvalget, hvis der er indkommet væsentlige bemærkninger i forbindelse med høringen. Der træffes herefter endelig afgørelse om ny Vedtægt for Bisserup Digelag.

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

## **Bilag**

Bilag 3 Udkast - Vedtægt for Bisserup Digelag Anno 2023-Webtil

Bilag 4 Liste over ejendomme og partsfordeling-Webtil

Bilag 1 Vedtægt for Bisserup Digelag maj 1998

Bilag 2 Med viste ændringer - Vedtægt for Bisserup Digelag-Webtil

## Punkt 8: Politik for miljøregulering af virksomheder og landbrug (D)

23-009605

### Beslutning

Jan Jørgensen fra Teknik-, Plan og Erhverv deltog under oplysning af punktet.

At 1: Udvalget drøftede sagen.

Udvalget besluttede, at teksten ændres øverst side 2, så at: *'Udgangspunktet er, at kommunen møder virksomheder og landbrug med dialog og tillid. Ved gentagne brud på aftaler/godkendelser skærpes miljøtilsynet, og der foretages opfølgning'*.

### Sagsfremstilling

### Kompetence

Klima- og Miljøudvalget.

### Beslutningstema

Klima- og Miljøudvalget skal drøfte politik for miljøregulering af Slagelse Kommunes virksomheder og landbrug med henblik på udarbejdelse af et revideret oplæg, som efterfølgende forelægges udvalget til endelig godkendelse.

### Indstilling

Chef for Teknik, Plan og Erhverv indstiller

**1. at** Klima- og Miljøudvalget drøfter politik for miljøregulering af virksomheder og landbrug.

### Sagens indhold

Miljøafdelingen er tilsynsmyndighed for ca. 300 virksomheder og 200 landbrug.

Afdelingen udarbejder ca. 30 miljøgodkendelser/tilladelser/revurderinger og udfører 152 miljøtilsyn om året. Derudover modtages ca. 50-100 henvendelser om året fra borgere, der klager over lugt, røg og støj fra virksomhedsaktiviteter eller dyrehold, som ofte resulterer i miljøtilsyn.

Daværende Miljø-, plan- og landdistriktsudvalg godkendte på møde 12. maj 2019 nuværende politik for miljøregulering af Slagelse kommunes virksomheder og landbrug. Politikken er vedlagt som bilag 1.

Efterfølgende godkendte udvalget d. 15. september 2020 den lovbestemte miljøtilsynsplan, som med udgangspunkt i politikken, mere detaljeret beskriver miljøtilsynsopgaven. Miljøtilsynspolitikken er vedlagt som bilag 2.

Politikken ønskes genbesøgt med henblik på udarbejdelse af en revision af politikken.

Det grundlæggende for politikken er, at kommunen overholder gældende aftaler med KL og statens servicemål for sagsbehandlingstider og minimums tilsynsfrekvenser.

Med politikken prioriteres følgende grundprincipper:

- Måltrettet fokus, hvor risikoen for forurening er størst
- Dialogbaseret miljøtilsyn
- Høj faglig kvalitet
- Relationer og samarbejde

Udgangspunktet er, at kommunen møder virksomheder og landbrug med dialog og tillid. Mister kommunen tilliden til, at virksomheden kan overholde lovgivningen, vil vi skærpe kontrollen og håndhævelsen.

Desuden indebærer politikken, at der tilstræbes flere miljøtilsyn og at der så vidt muligt tilknyttes 2 sagsbehandlere til de virksomheder og landbrug, hvor risikoen for forurening er størst.

På mødet vil administrationen nærmere redegøre for politikken.

## **Retligt grundlag**

Miljøbeskyttelsesloven, Husdyrloven, Bekendtgørelse nr. 1476 af 12. december 2017 om miljøtilsyn.

## **Handlemuligheder**

Klima- og Miljøudvalget drøfter og kommer med forslag til eventuelle ændringer herunder nye indsatser og mål til politikken.

## **Vurdering**

Administrationen vurderer, at politikken giver en klar retning for miljøtilsyn med virksomheder og landbrug.

## **Økonomiske og personalemæssige konsekvenser**

Den praktiske gennemførelse af politikken vil kræve, at der prioriteres ressourcemæssigt indenfor miljøområdet arbejdsområder efter forventningsafstemninger og konkrete vurderinger.

## **Tværgående konsekvenser**

Ingen bemærkninger.

## **Sagens videre forløb**

Ingen bemærkninger.

## **Bilag**

Bilag 1 - Politik - Miljøregulering af virksomheder og landbrug

## Bilag 2 - Miljøtilsynsplan 2020-2024.

## Punkt 9: Orientering om Tude Å Projektet (O)

20-140881K

### Beslutning

At 1: Taget til efterretning.

### Sagsfremstilling

### Kompetence

Klima- og Miljøudvalget.

### Beslutningstema

Orientering om arbejdet med Tude Å Projektet fremlægges til orientering.

### Indstilling

Chef for Teknik, Plan og Erhverv indstiller

1. at orienteringen tages til efterretning.

### Sagens indhold

Tude Å Projektet er gennem en tilretning, så projektet kan opfylde de krav, der stilles til de forskellige miljømålsætninger, der bl.a. gælder for Tude Å.

Den væsentligste ændring ift. det oprindelige projekt er, at Ydre Vejles kapacitet til at kunne indeholde vand bliver udnyttet, så den nye sluse, der indgår i projektet, kan være mere eller mindre konstant åben. Den ændring har været væsentlig for at kunne tilgodese fiskemålsætningen i Tude Å, der bl.a. betyder, at ørredsmolt ikke må begrænses i sin vandring fra åen til havet.

Arbejdet med de forskellige delelementer i projektet skrider frem. Først og fremmest betyder projektændringen, at en række lodsejere opstrøms Tude Å fra Bildsøvej skal kompenseres for en forringet drændybde. Lodsejerne har alle fået besøg og er orienteret om omfang og erstatningsoplæg, som vil komme til udbetaling ved projektets realisering. Der er overvejende tilslutning til de udmeldte oplæg, men der er dog 3-4 lodsejere der er enten utilfredse med projektet eller erstatningens størrelse.

Både i det tidligere og det nuværende projekt nedlægges det ene af to pumpe- (og dige-) lag.

Den del der omfattede digelaget udgår, fordi Tude Å Projektet overtager ansvaret for digerne dvs. Tjokholmdæmningen og digerne mellem projektområdet i Ydre Vejle og sommerhusene på vejen. Til gengæld har det været en omfattende opgave at få defineret en ny partsfordeling for det resterende pumpelag for Indre Vejle, som fremadrettet skal varetage det samlede pumpelags interesser. Dels var den gamle partsfordeling ikke up to date og dels er der sket mange ændringer rundt omkring siden den gamle partsfordeling blev til. Arealer har ændret status og nutidens registreringer har afdækket arealer som også bør indgå i partsfordelingen. Parterne omfatter fx motorvej, kommunevej, erhvervsområder, byområder, naturområder, dyrkede områder og sommerhuse mv. som skal omsættes til en fællesnævner, som i sidste ende kan definere værdien af en part. Der foreligger dog nu et forslag til partsfordeling, så den kan indgå i den afgørelse, der skal træffes af vandløbsmyndigheden.

Ift. naturdelen har det været nødvendigt at genbesøge og supplere den oprindelige registrering af flora og fauna i de berørte områder, og sammenholde det med de påvirkninger som projektet vil forårsage. Havvandet vil, i højere grad end i



det oprindelige projekt, kunne trænge ind i den Ydre Vejle. det betyder at området vil blive mere saltpåvirket end i dag. Derfor er projektet ved at afdække konsekvenserne for de eksisterende § 3 områder i den del af projektområdet, og herunder hvordan de kan kompenseres ift. ændringen. Som følge af denne ændring vil det også være nødvendigt, at udarbejde en miljøvurdering af projektet (VVM). Dette arbejde er allerede i gang, og vurderingen vil indgå som bilag til den samlede afgørelse.

Endelig skal projektet også have en godkendelse efter kystbeskyttelsesloven, fordi projektet etablerer en sluse, som samtidig sikrer mod eventuel oversvømmelse ved langvarigt højvande i Storebælt samt etablerer et dige mellem Ydre Vejle og Sommerhusområdet.

Som tidshorisonten ser ud lige nu ud til, at alle de mange delelementer vil være klar i slutningen af 2023, så der kan offentliggøres en reguleringsstilladelse/ afgørelsen efter vandløbsloven i foråret 2024. Tilladelsen skal ud i en 8 ugers høring, og efter granskning af høringssvarene med evt. tilretning, træffes endelig afgørelse med 4 ugers frist til, at den kan påklages.

Afgørelsen efter vandløbsloven kan blive påklaget til Natur og Fødevareklagenævnet, og de enkelte interessenter i pumpelaget eller lodsejerne opstrøms Tude Å kan indbringe partsfordeling eller erstatningsstørrelse til taksationskommissionen. Der er mange interessenter, så det er svært at få alle med. Det er uvist, hvor lang tid sagen vil ligge i en eventuel klageinstans, men hvis alt går vel, er det håbet, at alt ligger klart så en egentlig anlægsstart kan sættes i gang i foråret 2025

## Retligt grundlag

Reguleringsstilladelser gives iht. vandløbsloven og bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering m.v., som her samler op på alle de øvrige lovområder, som reguleringsstilladelsen har indflydelse på.

Selve projektet udspringer af de indsatser som kommunen er forpligtiget til at gennemføre iht. vandområdeplanerne og her specifikt kravet til at reducere udledningen af næringsstoffer til havet.

## Handlemuligheder

Punktet fremlægges til orientering.

## Vurdering

Ingen bemærkninger.

## Økonomiske og personalemæssige konsekvenser

I budgetforliget 2024-2027 er Tude å nævnt som et fremtidigt særligt naturområde, som bidrager til forbedret reduktion af kvælstof til Storebælt.

Den samlede anlægsbevilling til Tude Å Projektet er på ca. 19,7 mio. kr.

De næste par år forventes et forbrug på ca. 1 mio. kr. til rådgivers arbejde med miljøvurderinger, udarbejdelse af ansøgningsmateriale til vandløbsmyndigheden, udarbejdelse af partsfordeling til pumpelag, udsendelse af høringsmateriale, evt. udgifter til behandling af sager i taksationsmyndigheden, erstatningsvandhuller mv.

Den lange projektperiode taget i betragtning vil administrationen udfordre Landbrugsstyrelsen på spørgsmålet om, at få tilskuddet pristalsreguleret.

## **Tværgående konsekvenser**

Ingen bemærkninger.

## **Sagens videre forløb**

Ingen bemærkninger.

## **Punkt 10: Skovsø bassinet (O)**

23-017975

### **Beslutning**

Jan Jørgensen fra Teknik-, Plan og Erhverv deltog under oplysning af punktet.

At 1: Taget til orientering.

Udvalget bemærker, at Envafors d. 19. juni 2023 har meddelt, at Byrådets udtalelse i spildevandstillæg 8, Dalvang er dækkende/giver Envafors hjemmel til at opgradere bassinet, og at Envafors er indstillet på at opgradere Skovsø bassinet. Det vil medføre en ny udledningstilladelse, som forelægges udvalget.

### **Sagsfremstilling**

### **Kompetence**

Klima- og Miljøudvalget.

### **Beslutningstema**

Administrationen giver en orientering om Skovsø bassinets oprindelige dimensionering og evt. forslag til en mulig ombygning for forbedring af bassinets renseseffekt.

### **Sagens indhold**

Udvalget har ønsket en redegørelse for Skovsøbassinets dimensionering.

Regnvandsbassinet ved Skovsø modtager overfladevand fra oplandet Slagelse Øst, hvorefter det udledes til Skovsø/Gudum Å.

Regnvandsbassinet er anlagt i 2008 af SK Forsyning A/S (Envafors) efter daværende regler og med en meddelt udledningstilladelse af 4. juni 2008 med et afløbstal på 2 l/s/red. ha., og et bassinareal på ca. 27.000 m<sup>2</sup> (bilag 1).

Bassinet er efterfølgende og efter aftale med SK Forsyning A/S og Udsætterforeningen Vestsjælland 95 i dag droslet til 0,94 l/s/red. ha.

Robusthedsanalysen (en analyse af et vandløbs vandkapacitet) for Skovsø Å viser, at der kan tilledes op til 5 l/s/red. ha fra fremtidige byggemodninger.

Kommunen har gentagne gange modtaget henvendelser fra bl.a. Udsætterforeningen Vestsjælland 95 med krav om ikke at tilføre mere overfladevand via Skovsø bassinet til Gudum Å før dette moderniseres væsentligt eller der findes helt andre løsninger. Dette med henvisning til en dimensioneringspraksis (bilag 2), som blev offentliggjort i 2012 og siden er betragtet som BAT for etablering af bassiner.

Slagelse kommune kan ikke give påbud til Envafors om at ombygge bassinet efter den ny praksis, idet det er Miljøstyrelsen, der er myndighed.

Byrådet vedtog d. 22 juni tillæg nr. 8 til spildevandsplan - kloakering af Dalvang med bemærkningen om, at der i den fremtidige spildevandsplan tages hensyn til miljøtilstanden i Gudum Å. Der skal således findes en løsning, så Skovsøbassinet i videst muligt omfang kan efterleve BAT for bassinet.

Envafors har d. 19. juni 2023 meddelt, at byrådets udtalelse i spildevandstillæg 8 Dalvang er dækkende/giver Envafors hjemmel til at få opgraderet bassinet (bilag 3).

Der iværksættes en dialog med Envafors med henblik på udarbejdelse af en proces- og tidsplan for opgradering af bassinet. Dette indebærer etablering af et permanent vandspejl på min. 1 m, hvilket ikke er tilfældet i dag, samt der skal vedtages et nyt afløbstal for bassinet.

Der er aftalt møde med Udsætterforeningen Vestsjælland 95 om udledningsforhold ved Skovsø å.

På mødet redegør administrationen nærmere om problemstillingen.

## **Retligt grundlag**

Bekendtgørelse nr. 1393 af 21/06/2021 om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og [41](#)).

## **Handlemuligheder**

Klima- og Miljøudvalget tager sagen til efterretning.

## **Vurdering**

Administrationen iværksætter en dialog med Envafors om opgradering af bassinet.

## **Økonomiske og personalemæssige konsekvenser**

Ingen bemærkninger.

## **Tværgående konsekvenser**

Ingen Bemærkninger

## **Sagens videre forløb**

Klima- og Miljøudvalget vil blive orienteret om mødet med Udsætterforeningen Vestsjælland 95, samt proces- og tidsplan for opstart på opgradering af bassinet.

## **Bilag**

Bilag 1. Udledningstilladelse\_til\_Skovsø\_Å

Bilag 2. Faktablad Våde bassiner\_3

Bilag 3. Bekræftelse fra envafors om opgradering af Skovsøbassinet

Bilag 4. Kortbilag

## Punkt 11: Klima-lavbundsindsats (O)

23-000112

### Beslutning

At 1: Taget til orientering.

### Sagsfremstilling

### Kompetence

Klima- og Miljøudvalget.

### Beslutningstema

Klima og Miljøudvalget orienteres om Slagelse Kommunes klima-lavbundsindsats.

### Indstilling

Chef for Teknik, Plan og Erhverv indstiller

1. at Klima- og Miljøudvalget tager sagen til orientering.

### Sagens indhold

Slagelse Kommune har i DK2020 besluttet, at CO<sub>2</sub> udledningen fra landbrugssektoren skal reduceres med 55%-65% inden 2030. CO<sub>2</sub> udledningen kan bl.a. reduceres ved udtagning af lavbundslande og der en specifik målsætning om udtagning af 180 hektar lavbundslande.

Der er pt. flere aktuelle udtagningsordninger, hvoraf en af dem er Klima-lavbundsordningen. Det primære formål i denne ordning er reduktion af CO<sub>2</sub> udledningen, men projekterne har typisk også andre positive effekter som fx målopfyldelse af vandområdeplanerne.

Hvilken udtagningsordning der er mest optimal, er et spørgsmål om den lokale målsætning i vandområdeplanen samt lodsejers ønske til efterfølgende arealanvendelse. Udtagningsordningerne kræver frivillig deltagelse af lodsejere.

Der er i juni 2023 foretaget en screening af kommunens arealer, ud fra projektkriterierne i Klima-lavbundsordningen.

Tilskudskriterierne er minimum 10 hektar, hvor mindst 60 % af projektarealet ligger på kulstofrige lavbundslande med minimum 6 % organisk kulstofindhold.

Der er i alt 684 hektar, som opfylder betingelserne.

Ca. 300 hektar består af to større projektområder ved Tude Å/Vårby Å samt Bjerg å/Marbækrenden. Naturstyrelsen søger tilskud til forundersøgelse og gennemførelse.

Ca. 220 hektar består af otte områder, hvor den primære arealanvendelse er landbrugsmæssig omdrift. Slagelse kommune søger tilskud til forundersøgelse og gennemførelse. Oversigt over arealerne er vedlagt i bilag 1.

Det forventes, at Slagelse kommune arbejder på realisering af 2-3 klima-lavbundsprojekter per år de næste 3 år.

Naturstyrelsen arbejder sideløbende på gennemførelse af 2-3 klima-lavbundsprojekter eller lavbundsprojekter.

Et Klima-Lavbundsprojekt opdeles i tre faser, 1) forundersøgelsesfase, 2) anlægsfase og 3) opretholdelsesperioden.

Forundersøgelsen skal være færdig senest 2 år efter, der er givet tilsagn til projektet, og etableringen skal være færdig senest 2 år efter endt forundersøgelse – dvs. der i alt er 4 år til at gennemføre forundersøgelse og etablering.

Administrationen redegør nærmere for sagen på mødet.

## **Retligt grundlag**

Bekendtgørelse om udtagning af kulstofrige lavbundsjorder med henblik på genopretning af naturlig hydrologi (klima-lavbundsprojekter).

## **Handlemuligheder**

Ingen bemærkninger.

## **Vurdering**

Hvis der er projektparathed blandt lodsejerne, vurderes indsatsen at være realistisk.

## **Økonomiske og personalemæssige konsekvenser**

I forligsteksten for budgetforliget 2024-27 er indarbejdet følgende tilkendegivelse:

"Målopfylde i vandløbene kan ikke nås, uden at der arbejdes med spildevandsindsatsen, skånsom vedligeholdelse og restaurering af vores åer og de å-nære arealer (lavbundsprojekter), hvor kommunen i sidstnævnte med statslig medfinansiering ønsker at prioritere indsatsen på at udtage kulstofrige lavbundsjorder med henblik på at reducere drivhusgasudledning mest muligt. Det tager tid, og det kræver forundersøgelser og lodsejerinddragelse at gennemføre projekterne. Derfor igangsættes arbejdet med opstart af 2 – 3 lavbundsprojekter årligt."

På klimaområdet under DK2020 planen er der allerede målrettet 160.000 kr. i 2024 til arbejdet med klima-lavbundsområdet og i budgetforliget (under økonomiudvalget) er der afsat 104.000 kr. i hvert af overslagsårene 2025-2027 specifikt til arbejdet med lavbundslande.

## **Tværgående konsekvenser**

Ingen bemærkninger.

## **Sagens videre forløb**

Ingen bemærkninger.

**Bilag**

Oversigtskort

## **Punkt 12: Gensidig orientering (O)**

### **Beslutning**

At 1: Taget til orientering.

Der blev på mødet orienteret om:

- Jørgen Grüner (F) orienterede om KIMO, der sendes mail til udvalget.
- Anne Bjergvang (A) orienterede om henvendelse vedr. Enggårdens manglende opfyldelse af lokalplanen/bassiner.
- Anne Bjergvang (A) orienterede om udsendelsen Tæt på Sandheden med Jonatan Spang og bly ved badestrand.
- Administrationen orienterede om, at RGS er overdraget til Miljøstyrelsen pr. 15. september 2023.

### **Sagsfremstilling**

### **Kompetence**

Klima- og Miljøudvalget.

### **Beslutningstema**

Klima- og Miljøudvalgets medlemmer og administration orienterer om aktuelle henvendelser, tiltag, projekter m.m.

### **Indstilling**

Direktøren for Erhverv, Ejendomme og Teknik indstiller,

1. at Klima- og Miljøudvalget orienteres.

### **Sagens indhold**

1. Orientering fra udvalgsformand (føres til referat på mødet)
2. Orientering fra udvalgsmedlemmer (føres til referat på mødet)
3. Orientering fra administrationen
  - RGS er pr. 15/9-2023 overdraget til Miljøstyrelsen
  - KIMO orientering



## **Punkt 13: Input til kommende møder (B)**

### **Beslutning**

At 1: Ingen bemærkninger.

### **Sagsfremstilling**

### **Kompetence**

Klima- og Miljøudvalget.

### **Beslutningstema**

Klima- og Miljøudvalget kan beslutte eventuelle input til emner eller dagsordenpunkter, som ønskes behandlet på kommende møder. I det vedlagte bilag findes en oversigt over kommende punkter til behandling.

### **Indstilling**

Direktøren for Erhverv, Ejendomme og Teknik indstiller,

1. at Klima- og Miljøudvalget beslutter eventuelle input til emner eller dagsordenpunkter, som ønskes behandlet på kommende møder.

### **Bilag**

Oversigt over kommende sager KMU, 27.09.2023

## **Punkt 14: Godkendelse af referat (B)**

### **Beslutning**

At 1. Godkendt.

### **Sagsfremstilling**

### **Kompetence:**

Klima- og Miljøudvalget.

### **Beslutningstema**

Klima- og Miljøudvalget skal godkende referatet.

### **Indstilling**

Direktøren for Erhverv, Ejendomme og Teknik indstiller,

**1. at** Klima- og Miljøudvalget godkender referatet.

## Punkt 15: Udlægning af områder ift. varmeforsyning (B)

23-003024

### Beslutning

Konsulent Ruth Trummer deltog under punktets oplysning.

At 1: Indstilles til Byrådets godkendelse.

Klima- og Miljøudvalget bemærker, at kort for områderne bør opdateres.

### Sagsfremstilling

#### Kompetence

Byrådet.

#### Beslutningstema

Byrådet kan på baggrund af indstilling fra Klima- og Miljøudvalget beslutte, at et yderområde af Svenstrup og hele Frølunde udlægges til ”individuel opvarmning” og de gasforsynede områder i den nordøstlige del af Slagelse by, Halsskov, Musholm, Slots Bjergby og det centrale Svenstrup fastholdes som udlagt til ”fjernvarme”.

#### Indstilling

Chefen for Center for Teknik, Plan og Erhverv indstiller,

**1. at** Byrådet beslutter, at et yderområde af Svenstrup og hele Frølunde udlægges til ”individuel opvarmning” og at de gasforsynede områder i den nordøstlige del af Slagelse by, Halsskov, Musholm, Slots Bjergby og det centrale Svenstrup fastholdes som udlagt til ”fjernvarme”.

#### Sagens indhold

Sagen er en opfølgning på byrådets beslutning den 28. november 2022 (punkt 8) om ”Fremskyndet varmeplanlægning – udlægning til borgerne”. Her blev det besluttet, at borgerne i

- 4 områder i den østlige og vestlige del af Slagelse by,
- Skælskør,
- Vemmelev og Forlev,
- Sørbymagle og Rosted,
- gasforsynede områder i den nordøstlige del af Slagelse by,
- Halsskov,
- Musholm, Svenstrup og Frølunde og
- Slots Bjergby

skal informeres om, at administrationen vil undersøge mulighed for fjernvarme inden 2028, jf. aftalen om den fremskyndede varmeplanlægning.

Områderne er derfor i Kommunens varmeplan udlagt til ”fjernvarme”. Det betyder, at borgere i disse områder ikke har adgang til at søge om støtte fra statens varmepumpepulje.

Som opfølgning på byrådets beslutning har administrationen undersøgt mulighederne for alle områder.

I enkelte af de undersøgte områder forventes det, at der kommer fjernvarme inden 2028, andre forventes at få fjernvarme i de efterfølgende år dvs. 2029/30, men for et yderområde af Svenstrup og hele Frølunde er der absolut ingen fjernvarmeplaner.

Derfor indstilles det til byrådet, at dette yderområde af Svenstrup og hele Frølunde udlægges til ”individuel opvarmning” for at give borgerne mulighed for at søge tilskud fra statens varmepumpe pulje, og at de gasforsynede områder i den nordøstlige del af Slagelse by, Halsskov, Musholm, Slots Bjergby og det centrale Svenstrup fastholdes som udlagt til ”fjernvarme”.

### **I det efterfølgende gives en kort status:**

#### Områder hvor der kommer fjernvarme (dvs. der findes projektforslag for områderne):

- 4 områder i den østlige og vestlige del af Slagelse by: Klima- og Miljøudvalget har på mødet den 9. januar 2023 (punkt 3,4,5 og 6) godkendt etableringen af fjernvarme i områderne.
- Det centrale Skælskør: Klima- og Miljøudvalget får den 4. oktober 2023 (punkt 5) fremlagt en sag om etablering af fjernvarme i det centrale Skælskør (etape 1).

#### Områder hvor der arbejdes på, at der kommer fjernvarme inden 2028:

- Skælskør vest og øst (etape 2 og 3): Her vil SK Varme (SK) etablere fjernvarme, men bestyrelsen har besluttet, at projektforslag først skal udarbejdes, når selskabet kender de eksakte etableringsomkostninger fra etape 1.
- Vemmelev og Forlev: Her har borgerne i sommers etableret et fjernvarmeselskab, Vemmelev Forlev Byvarme AMBA. Tilslutningen til projektet er tilstrækkeligt stort til, at selskabet har fremsendt et projektforslag om etablering af fjernvarme i Vemmelev og Forlev. Forslaget er modtaget i administrationen i september og vil blive fremlagt til behandling i Klima- og Miljøudvalget, når sagsbehandlingen er afsluttet. AMBA får rådgiverbistand af forsyningsselskabet E.ON.
- Sørbymagle og Rosted: Her arbejder foreningen Sørbymagle og Rosted på at afklare muligheden for fjernvarme i Sørbymagle og Rosted. I samarbejde med administrationen er der foretaget screeninger af forskellige forsyningsmuligheder, og der tegner sig et billede af muligheden for at etablere fælles varmeforsyning. Foreningen er ved at indsamle interessetilkendegivelser. Det forventes, at der kommer en afklaring på, om man vil gå videre med projektet i løbet af november i år. Foreningen får bistand fra Affald Plus (se også byrådets beslutning fra den 22. maj 2023, punkt 6 ”Tilkendegivelse til Affald Plus om mulig fremtidig etablering af fjernvarmeselskaber”).

#### Områder hvor der sandsynligvis kommer fjernvarme omkring 2029/30:

Der er blevet udarbejdet en screening, hvor muligheden for fjernvarme er blevet undersøgt (bilag 1). Screeningen belyser forskellige scenarier, heriblandt forsyning af områderne via ledningsforbindelser fra eksisterende værker. De fjernvarmeanlæg, som potentielt kan forsyne områderne, ejes alle af SK. Administrationen har været i dialog med SK om mulighederne og tidsperspektiver for fjernvarme. Mødereferatet er vedlagt som bilag 2.

#### **Sammenfatning:**

- Gasforsynede områder i den nordøstlige del af Slagelse by: SK oplyser, at etablering af fjernvarme i området først kan ske omkring 2029/30. SK forklarer, at forsyning af dette område vil kræve etablering af et større forsyningsrør, og at etablering af dette rør med fordel kan samtænkes med, hvordan udviklingsområderne Tidselbjerg, Bakkevejskvarteret m.fl. skal forsynes i fremtiden.
- Halsskov: Etablering af fjernvarme på Halsskov skal ske ved at forlænge det eksisterende fjernvarmenet. SK er gået i gang med at etablere et fjernvarmerør fra anlægget på Halsskov til det tidligere skattecenter og til Storebælts bygninger. Røret er stort nok til også at forsyne dele af Halsskov.
- Musholm: SK vil gå i gang med at etablere fjernvarme til Musholm i 2029/30 og oplyser, at der sættes en afgrænsning til Musholm på det rør, som skal forsyne det tidligere skattecenter mfl.
- Svenstrup: På Halsskov ved Hotel Comwell er rørføringen allerede forberedt til også at kunne forsyne Svenstrup, med undtagelse af husene langs Stibjergvej. SK påtænker, at det kan ske omkring 2029/30. Forsyningen af husene langs husenes langs Stibjergvej vil kræve et meget langt rør, som forsyner relativ få huse. SK vurderer, at det ikke vil være samfundsøkonomisk fordelagtigt at forsyne disse huse med fjernvarme.
- Slots Bjergby skal forsynes fra Slagelse by, hvilket forventes at kunne ske omkring 2028/29.

#### Områder hvor der ikke er fjernvarmeplaner:

- Yderområde af Svenstrup: Der kommer ikke fjernvarme til husene langs Stibjergvej i Svenstrup.
- Frølunde: SK oplyser, at fjernvarmeplaner for Svenstrup ikke inkluderer Frølunde.

SK har i dialog med administrationen også påpeget, at ovenstående planer er udtryk for nutidig viden, og der kan ske ændringer. Det kan fx betyde, at hvis projekter, som er planlagt i 2025 ikke bliver til noget, så frigør det ressourcer til, at andre projekter kan påbegyndes tidligere.

Administrationen vil på mødet nærmere redegøre for sagen.

## **Retligt grundlag**

Varmeforsyningsloven.

## **Handlemuligheder**

Byrådet kan beslutte

1. at et yderområde af Svenstrup og hele Frølunde udlægges til ”individuel opvarmning” og at de gasforsynede områder i den nordøstlige del af Slagelse by, Halsskov, Musholm, Slots Bjergby og det centrale Svenstrup fastholdes som udlagt til ”fjernvarme”.
2. træffe en anden beslutning, fx kan det besluttes, at andre områder også skal udlægges til ”individuel forsyning” (fx hvis det forventes, at de først få fjernvarme omkring 2029/30).

## **Vurdering**

Administrationen lægger ved vurderingen særlig vægt på to forhold.

På den ene side er der en vurdering af sandsynligheden for, at det også om nogle år vil være økonomisk rentabelt for både borgerne og SK, at der etableres fjernvarme.

På den anden side er der det faktum, at borgerne i områderne, der er udlagt til ” fjernvarme”, er frataget økonomisk tilskud ift. selv at vælge individuelle varmeløsninger.

Mange af de områder som først forventes at få fjernvarme omkring 2029/30 ligger tæt på eksisterende eller fremtidige fjernvarmenet. Dialog med en borgergruppe i bl.a. Musholm har vist, at borgerne generelt gerne vil vente på fjernvarme frem for at etablere egne løsninger. Derfor anbefaler administrationen, at det kun er de områder, hvor der ingen fjernvarmeplaner er, som overgår til ” individuel opvarmning”.

Hvis man politisk ønsker en anden prioritering (fx at fremrykke udbygningsplanerne for enkelte eller alle områder), skal det forventes, at der skal gives et påbud til SK om at udarbejde projektforslag. Hvis projektforslaget godkendes, kan kommunen desuden påbyde SK at gennemføre projektforslaget inden en vis frist. Hvis selskabet ikke ønsker at efterkomme sidstnævnte påbud, kan SK kræve, at kommunen overtager anlægget. Det kan således i sidste ende betyde, at kommunen forpligter sig til at realisere projektforslaget. Hvis projektforslaget godkendes, vil der således være forsyningspligt senest 5 år efter godkendelsen.

Hvis man politisk ønsker, at nogle af de andre områder skal udlægges til ”individuel opvarmning” anbefaler administrationen, at borgerne samtidigt informeres om SK fremtidige fjernvarmeplaner. Dermed har den enkelte borger mulighed for selv at træffe beslutningen, hvorvidt de vil vente på fjernvarme eller etablere en individuel løsning.

Det skal tilføjes, at borgerne i et område som er udlagt til ” fjernvarme”, ikke er frataget mulighed for at etablere individuelle løsninger, men de kan ikke få tilskud.

## **Økonomiske og personalemæssige konsekvenser**

Ingen bemærkninger.

## **Tværgående konsekvenser**

Ingen bemærkninger.

### **Sagens videre forløb**

Som opfølgning på de fjernvarmebreve, som kommunen i december 2022 har sendt til borgerne i de omtalte områder, informeres borgerne i et nyt brev om status på deres område og de respektive muligheder for at søge om tilskud fra varmepumpe puljen.

På baggrund af byrådets beslutning, vil de områder hvor der er kommet en afklaring ift. deres fremtidige forsyningsstatus, indgå i kommunens kommende Strategiske energi- og varmeplan.

### **Sagens forløb**

25-09-2023 Byrådet

Beslutning ikke frigivet

### **Bilag**

Bilag 1\_ Screening for mulighederne for fjernvarmeforsyning af byerne i Slagelse Kommune

Bilag 2\_Referat fra mødet mellem Slagelse Kommune og SK Varme om udbygningsplaner\_20.09.2023